

नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण, २०२० ची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी मा.मंत्री (शालेय शिक्षण) यांच्या अध्यक्षतेखाली राज्यस्तरीय सुकाणू समिती गठीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २०२२/प्र.क्र.८८/एसडी-६
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक: ०५ सप्टेंबर, २०२३

वाचा:-

१. भारत सरकारचे पत्र D.O.No १८-१९/२०२०।S.१५, दि.२१.१२.२०२०.
२. शासन पत्र क्र.अ.शा.२०२२/प्र.क्र.४९/एसडी-६, दि.२२.०५.२०२२.
३. बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, २००९, अंतर्गत अधिसूचना दि.०७.०३.२०१२
४. शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्र.अभ्यास-२०१६/(प्र.क्र.४३/१६) एस.डी-४, दि.२५.०४.२०१६
५. शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०२२/प्र.क्र.४९/ एस.डी-६, दि.२४.०६.२०२२

प्रस्तावना:-

केंद्रीय मंत्रिमंडळाच्या २९ जुलै, २०२० रोजीच्या बैठकीमध्ये नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाला मंजुरी देण्यात आली आहे. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण, २०२० हे मुख्यतः ५ स्तंभावर आधारित आहे.

- १) Access (सर्वाना सहज शिक्षण)
- २) Equity (समानता)
- ३) Quality (गुणवत्ता)
- ४) Affordability (परवडणारे शिक्षण)
- ५) Accountability(उत्तर दायित्व)

नवीन शैक्षणिक धोरणामध्ये पूर्वीच्या १०+२+३ या रचनेमध्ये बदल करून ५+३+३+४ याप्रमाणे रचनात्मक बदल केला आहे. यामध्ये पायाभूत स्तरापासून पदवी स्तरांपर्यंतच्या शिक्षणाचा समावेश केला आहे.

राज्यातील सर्व शाळांमध्ये NEP, २०२० ची प्रभावी अंमलबजावणीसाठी समन्वय यंत्रणा (नोडल एजन्सी) म्हणून शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग कार्यरत आहे. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी राज्यस्तरीय सुकाणू समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आला आहे.

शासन निर्णय:-

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण, २०२० च्या प्रभावी अंमलबजावणी करण्याकरिता खालीलप्रमाणे राज्यस्तरीय सुकाणू समिती गठीत करण्यात येत आहे.

अ.क्र	पदनाम व कार्यालय	पद
१	मा.मंत्री (शालेय शिक्षण)	अध्यक्ष
२	प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.	सदस्य
३	राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई.	सदस्य
४	संचालक, राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.	सदस्य
५	सहसचिव/उपसचिव, (विद्यार्थी विकास), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मुंबई.	सदस्य
६	अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, एसडी-६, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मुंबई.	सदस्य सचिव
७	शिक्षण तज्ज्ञ:- १. श्री.रमेश देविदास देशपांडे, शिक्षण तज्ज्ञ, उच्च माध्यमिक शिक्षण, विले पार्ले, मुंबई. २. श्रीमती रेवती श्रीनिवासन, प्राचार्य श्रीमती सुचोलनादेवी सिंघानिया हायस्कूल, ठाणे.	सदस्य
८	बाल मानसशास्त्रज्ञ: १. डॉ.श्रीमती विद्युत खंडेवले, मानसोपचार तज्ज्ञ, अमरावती. २. डॉ.श्रीमती अरुंधती भालेराव, संचालक, प्रारंभ कला अकादमी, ठाणे.	सदस्य
९	बाल विशेषज्ञ:- १. श्रीमती मालविका झा, Project Manager, Education Design, Tata Trust. २. श्री.संतोष भांगे, प्राचार्य, महात्मा गांधी विद्यालय व उच्च माध्यमिक विद्यालय, अंबरनाथ, ठाणे.	सदस्य
१०	योग्यता चाचणी तज्ज्ञ:- १. फादर जॉन रोझ, प्राचार्य कॅम्पेन स्कूल, मुंबई २. श्रीमती यास्मिन ए.कविना, सेंट अलेक्झांड्रा गर्ल्स स्कूल, मुंबई,	सदस्य
११	क्रीडा तज्ज्ञ:- १. श्री. प्रद्युम्न जोशी, श्रीमती र.ज.चव्हाण गर्ल्स हायस्कूल, पंचवटी, नाशिक.	सदस्य
१२	सांस्कृतिक तज्ज्ञ: १. श्री.प्रदीप ढवळ, प्राध्यापक, ज्ञानसाधना महाविद्यालय, ठाणे	सदस्य

२. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण, २०२० ची शासन स्तरावर प्रभावी अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी सदर समितीची राहिल.

३. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण, २०२० नुसार शासन स्तरावरून नियुक्त करण्यात आलेल्या अन्य समित्यांचा अहवाल सदर समितीने वेळोवेळी मागवावा व आवश्यक ते निर्देश द्यावेत.

४. सदर कामकाज कालमर्यादित असल्याने निश्चित करण्यात आलेल्या २९७ कार्यांचे (टास्कचे) प्रभावी अंमलबजावणीसाठी आवश्यक ती कार्यवाही करण्याबाबत सर्व संबंधितांना सदर समिती निर्देश देईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०९०५१२२८५३४७२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(इ.मु.काझी)
सहसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे खासगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे खासगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.सभापती व मा.उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
६. मा.अध्यक्ष व मा.उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
७. मा.विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा/विधान परिषद, मुंबई.
८. मा.मंत्री (शालेय शिक्षण) यांचे खासगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
९. प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक.
१०. आयुक्त(शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
११. संचालक, राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण संचालनालय, पुणे.
१२. राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई.
१३. शिक्षण संचालक (प्राथमिक), शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१४. शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च-माध्यमिक), शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र, राज्य, पुणे.
१५. शिक्षण संचालक (योजना), पुणे.
१६. संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ(बालभारती), पुणे.
१७. शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/माध्यमिक/योजना), जिल्हा परिषद (सर्व)
१८. प्राचार्य जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, (सर्व)
१९. श्री.रमेश देविदास देशपांडे, शिक्षण तज्ज्ञ, उच्च माध्यमिक शिक्षण, विले पार्ले, मुंबई (शिक्षण तज्ज्ञ)
२०. श्रीमती रेवती श्रीनिवासन, प्राचार्य, श्रीमती सुचोलनादेवी सिंघानिया हायस्कूल, ठाणे (शिक्षण तज्ज्ञ)
२१. डॉ. श्रीमती विद्युत खंडेवले, मानसोपचार तज्ज्ञ, अमरावती (बाल मानसशास्त्रज्ञ)
२२. डॉ. श्रीमती अरुंधती भालेराव, संचालक, प्रारंभ कला अकादमी, ठाणे (बाल मानसशास्त्रज्ञ)
२३. श्रीमती मालविका झा, Project Manager, Education Design, Tata Trust(बाल विशेषज्ञ)
२४. श्री. संतोष भांगे, प्राचार्य, महात्मा गांधी विद्यालय व उच्च माध्यमिक विद्यालय, अंबरनाथ, ठाणे (बाल विशेषज्ञ)
२५. श्री. फादर जॉन रोझ, प्राचार्य कॅम्पेन स्कूल, मुंबई (योग्यता चाचणी तज्ज्ञ)
२६. श्रीमती यास्मिन ए.कविना, सेंट अलेक्झांड्रा गर्ल्स स्कूल, मुंबई (योग्यता चाचणी तज्ज्ञ)

२७. श्री. प्रद्युम्न जोशी, श्रीमती र.ज.चव्हाण गर्ल्स हायस्कूल, पंचवटी, नाशिक (क्रीडा तज्ज्ञ)
२८. श्री.प्रदीप ढवळ, प्राध्यापक, ज्ञानसाधना महाविद्यालय, ठाणे (सांस्कृतिक तज्ज्ञ)
२९. निवड नस्ती (कार्यासन-एसडी-६).